

Tieslietu ministrija

Reformas 2016.gadā un prioritātes 2017.gadā tieslietu sistēmā

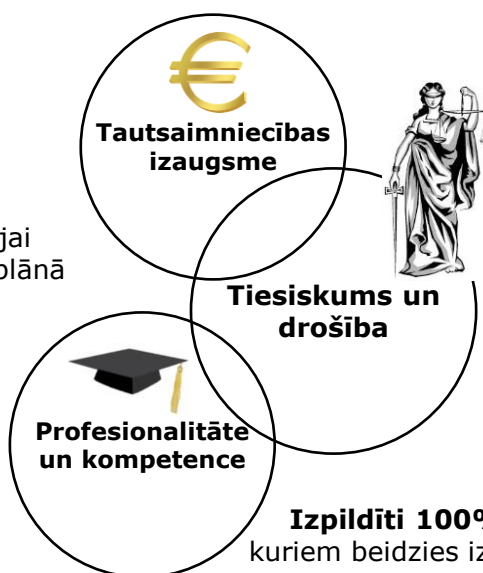
Dzintars Rasnačs
tieslietu ministrs

Tieslietu ministrija

Tieslietu ministrijas galvenie rīcības virzieni Deklarācijas īstenošanā

Tieslietu ministrijai
Valdības rīcības plānā
četros gados
27 pasākumi

Izpildīti 100% pasākumu,
kuriem beidzies izpildes termiņš

Tieslietu ministrija

Izpildītie Valdības rīcības plāna pasākumi tieslietās

- ✓ **Maksātspējas politikas** attīstības pamatnostādnes turpmākajiem pieciem gadiem
- ✓ **Uzturlīdzekļu sistēmas** reforma – atvieglots to saņemšanas process
- ✓ Risku identificēšana un novēršana **darījumos ar nekustamajiem īpašumiem**
- ✓ Sagatavoti **Komerclikuma grozījumi**, kas paredz ieviest darbinieku akciju pirkuma tiesības, lai veicinātu viņu ieinteresētību iesaistīties saimnieciskajā apritē
- ✓ Jauni risinājumi **advokātu procesa** ieviešanai atsevišķās civillietu kategorijās
- ✓ Vienota kārtība **piespiedu izpildes** (piedzīņas) nodrošināšanai, datu apmaiņai elektroniskā formā starp izpildinstitūcijām un kredītiestādēm
- ✓ Izstrādāts ziņojums par **intelektuālā īpašuma aizsardzības** un pārvaldības sistēmu

3

Tieslietu ministrija

Tieslietu ministrijas prioritātes

- ✓ Uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju veicinošās tiesiskās vides nodrošināšana
- ✓ Uzņēmējdarbības vides uzlabošana
- ✓ Ēnu ekonomikas mazināšana
- ✓ Tiesu varas un tiesiskuma stiprināšana
- ✓ Iekšējās drošības stiprināšana
- ✓ Bērnu tiesību aizsardzība
- ✓ Starptautiskā integrācija

4

Tieslietu ministrija

Maksātnespējas procesa uzraudzība

- ✓ Ministru kabinetā apstiprinātas ar uzņēmējiem saskaņotas Maksātnespējas politikas attīstības **pamatnostādnes** (06.09.2016.)
- ✓ Saeimā pieņemti Maksātnespējas **likuma grozījumi**, kas paredz palielināt kreditoru lomu tiesiskās aizsardzības procesā, pastiprināt valsts uzraudzību un pabeigt administratoru profesijas reformu (22.12.2016.)
- ✓ Valsts amatpersonas **statusa piemērošana** maksātnespējas procesa administratoriem, lai veicinātu administratoru neatkarīgu, neieinteresētu un sabiedrībai caurskatāmu darbību, pildot likumā noteiktos pienākumus (01.09.2016.)
- ✓ Izveidota Elektroniskā maksātnespējas **uzraudzības sistēma**, lai nodrošinātu sistēmisku kontroli un caurskatāmību maksātnespējas procesā gan no Maksātnespējas administrācijas, gan no kreditoru puses, kas kopumā pozitīvi ietekmēs tautsaimniecību (30.04.2016.)

5

Tieslietu ministrija

Tiesu sistēmas reformas un tiesu darba efektivizācija

- ✓ **Tiesu sistēmas darbinieku mēnešalgu paaugstināšana**, nodrošinot kvalificētu darbinieku piesaisti darbam tiesā un samazinot darbinieku mainību. Tas skars 1529 rajona, apgabaltiesu un zemesgrāmatu nodaļu darbiniekus, 115 Augstākās tiesas darbiniekus, 33 Satversmes tiesas darbiniekus, kā arī 364 prokuratūras darbiniekus (2017.gadā piešķirti 4,5 miljoni eiro, 2018.gadā plānota arī tiesnešu atalgojuma palielināšana)
- ✓ **Pabeigta pāreja uz tīrajām tiesu instancēm** - reformas rezultātā ir izveidota iedzīvotājiem saprotamāka un vienkāršāka lietu izskatīšanas kārtība, kas veicinās sabiedrības uzticēšanos tiesu varai
- ✓ **Turpināta tiesu teritoriālā reforma** - sākotnējie tiesu teritoriālās reformas rezultāti Rīgas un Latgales reģionā liecina, ka veiksmīgi sasniegti reformai izvirzītie mērķi: samazinās tiesvedības termiņi; samazinās lietu uzkrājums; izlīdzinās tiesnešu noslodze; stingrāk tiek nodrošināts tiesnešu specializācijas un nejausības princips lietu sadalē
- ✓ **Profesionālās kvalifikācijas paaugstināšana** - piesaistot ESF finansējumu, ir uzsāktas plaša mēroga profesionālas apmācības tiesnešiem, prokuroriem, izmeklētājiem un citu juridisko profesiju pārstāvjiem. Septiņos gados kopumā apmācot vairāk nekā 12 000 personu (kopējais finansējums 11 milj. eiro, no tiem ESF 85%)
- ✓ Lai paaugstinātu tiesu darba efektivitāti, tiesu iestādēs ieviestas modernās tehnoloģijas un e-pakalpojumi, tiesu specializācija konkrētu lietu kategoriju izskatīšanā, paplašinātas alternatīvās iespējas ārpus tiesas strīdu izšķiršanai – notiek šķīrējtiesu reforma un arvien 6 plašāk tiek attīstītas un ieviestas mediācijas iespējas

Tieslietu ministrija

Iekšējās drošības stiprināšana

Atlīdzības palielināšana korekcijas iestāžu darbiniekiem

Mazinot personāla mainību IeVP un VPD, palielinot darbinieku atbildību un veicinot profesionālo reputāciju. Tas skars 2336 IeVP amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi un 400 VPD darbinieku

Ar brīvības atņemšanu notiesāto resocializācijas pilnveidošana

2016.gada oktobrī ir uzsākta jauna pieeja ieslodzīto atkarību mazināšanai jau ieslodzījuma laikā – līdz šim nebijušu resocializācijas programmu īstenošana jaunuzceltajā Olaines Atkarīgo centrā ar 200 ieslodzīto vietām (kopējais finansējums vairāk nekā 8,2 milj. eiro, no tiem Norvēģijas atbalsts 85%)

2016.gada novembrī tiek uzsākti arī divi nozīmīgi projekti, kuros paredzēts paaugstināt ieslodzījuma vietu un probācijas darbinieku kvalifikāciju, kā arī veicināt ieslodzīto atgriešanos sabiedrībā un iekļaušanos darba tirgū. Sešu gadu laikā projektos iesaistīs vismaz 16 000 ieslodzīto un bijušo ieslodzīto, kā arī apmācīs vismaz 1650 IeVP un VPD darbinieku (kopējais finansējums 8,8 milj. eiro, no tiem ESF 85%)

Ieslodzījuma vietu infrastruktūras uzlabošana

Pabeigti jaunā Liepājas cietuma projektēšanas darbi un 2016.gada jūnijā noslēgts līgums par būvdarbu organizēšanu. Šobrīd ir sagatavota nepieciešamā dokumentācija iepirkuma konkursa izsludināšanai tā būvniecībai

Tieslietu ministrija

Valsts valodas aizsardzība

Jauns solis latviešu valodas kā valsts valodas aizsardzībā - ieviests Valsts valodas centra sabiedrisko palīgu institūts un stiprināta latviešu valodai labvēlīga un draudzīga vide

Dažādās Latvijas pilsētās un novados brīvprātīgo darbu veic jau 27 sabiedriskie palīgi

Sabiedriskie palīgi aptvēruši visus Latvijas reģionus - Rīgu, Vidzemi, Latgali, Kurzemi un Zemgali

Valsts valodas centrs vērsies tiesā ar prasībām anulēt deputāta mandātu pret vairākiem pašvaldību deputātiem saistībā ar viņu nepietiekamajām valsts valodas zināšanām

Tieslietu ministrija

Bērnu tiesību aizsardzība

Reforma valsts garantēto uzturlīdzekļu sistēmā

Valsts garantēto uzturlīdzekļu saņemšana – vienkāršāk un ātrāk

Uzturlīdzekļu saņēmēju loks – arī pēc pilngadības sasniegšanas līdz 21 gadam, ja mācās

Līdzekļu atgūšana no parādniekiem – jauna parādnieku datu publiskošanas kārtība, jaunas iespējas parādu atmaksai un jauni ierobežojumi nemaksātājiem (transportlīdzekļu vadīšanas tiesību atņemšana)

(Uzturlīdzekļu garantijas fonda likums Saeimā pieņemts 1.decembrī, spēkā no 1.februāra)

Valsts atbalsts Latvijas valstspiederīgo bērnu aizsardzībai ārvalstīs

Informatīvais atbalsts – TM sagatavotajās vadlīnijās iekļautās rekomendācijas palīdzēs Latvijas valstspiederīgajiem orientēties konkrētu valstu noteiktajā kārtībā, nosacījumos un specifiskajās prasībās attiecībā uz bērnu tiesību un interešu aizsardzību (Lielbritānija, Īrija, Vācija un Norvēģija)

Juridiskais atbalsts – Latvijas valstspiederīgie varēs saņemt finansiālu atbalstu tiesisko problēmu risināšanai lietās, kas saistītas ar bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu ārvalstīs (Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma grozījumi Saeimā pieņemti 2.februārī, stāsies spēkā 1.aprīlī)

9

Tieslietu ministrija

Cīņa pret ēnu ekonomiku un kukuļošanu

Ēnu ekonomikas mazināšana

✓ Priekšlikumi krāpšanas apkarošanai nekustamo īpašumu darījumos ar nekustamo īpašumu un korupcijas risku novēršanas valsts amatpersonu darbībā (darījumi skaidrā naudā un tās uzkrājumi, ziņošana par aizdomīgiem darījumiem)

✓ Noteikta atbildība par "aplokšņu algu" izmaksu, kas preventīvi mazinās šādu pārkāpumu gadījumu skaitu, kā arī veicinās godīgu konkurenci starp uzņēmējiem

Tieslietu ministrijas izšķirošā loma ceļā uz OECD

Lai stiprinātu tiesisko vidi godīgas uzņēmējdarbības attīstībai un ārvalstu investīciju piesaistei, paveikts nozīmīgs darbs OECD Pretkukuļošanas darba grupas izteikto rekomendāciju ieviešanai:

✓ būtiski pilnveidotas Krimināllikuma un Kriminālprocesa likuma normas, kas regulē gan cīņu pret ārvalstu amatpersonu kukuļošanu, gan juridiskās personas atbildību,

✓ būtiski paaugstināti maksimālie naudas sodi par noziedzīgiem nodarījumiem

10

Tieslietu ministrija

TM prioritātes 2017.gadam

- ✓ Maksātspējas politikas attīstība atbilstoši MK apstiprinātajām pamatnostādnēm
- ✓ Tiesu teritoriālās reformas turpināšana
- ✓ Valsts valodas centra sabiedrisko palīgu institūta attīstība
- ✓ Preventīvo piespiedu līdzekļu likumprojekta izstrāde
- ✓ Bērnu antisociālās uzvedības prevencijas likumprojekta izstrāde
- ✓ Jaunas personas datu aizsardzības sistēmas izveide atbilstoši ES standartiem
- ✓ Kadastra informācijas sistēmas modernizācija un datu pakalpojumu attīstība
- ✓ Komerclikuma pilnveidošana - akciju reģistrācijas procesa un akcionāru uzskaites modernizēšana

Darbs Saeimā

- ✓ Administratīvo pārkāpumu procesa likumprojekta virzība (likumprojekts pieņemts otrajā lasījumā 2016.gada 6.oktobrī), nozaru administratīvo pārkāpumu kodifikācijas ieviešana
- ✓ Dalītā īpašuma tiesiskā regulējuma pilnveidošana (likumprojekts pieņemts pirmajā lasījumā 2016.gada 17.martā)

11

Tieslietu ministrija

Paldies par uzmanību!

Tieslietu ministrs Dzintars Rasnačs

tālr.: 67036801, e-pasts: Dzintars.Rasnacs@tm.gov.lv

Twitter: DzintarsRasnacs
 Facebook: Dzintars Rasnačs
 www.DzintarsRasnacs.lv

